

Univerzálna láska I
 Múdry muž,
 ktorý je zodpovedný
 za vládnutie ríši,
 by mal poznať príčinu
 zmätku predtým,
 než nastolí poriadku.
 Pokiaľ nepozná príčinu,
 nemôže to napraviť.
 Je to podobné
 ako problém lekára,
 ktorý navštevuje pacienta.
 Musí poznať
 príčinu choroby skôr,
 než ju môže vyliečiť.
 Pokiaľ nepozná príčinu
 choroby, nemôže ju vyliečiť.
 Aký rozdiel je v situácii
 pre toho, ktorý
 napráva neporiadok?
 Aj on musí poznať
 príčinu neporiadku predtým,
 než ho môže napraviť.
 Pokiaľ nepozná príčinu,
 nemôže to napraviť.
 Múdry muž,
 ktorý je zodpovedný
 za vládnutie ríši,
 musí teda preskúmať
 príčinu neporiadku.
 Predpokladajme,
 že sa pokúsime určiť príčinu
 neporiadku, zistíme,
 že leží v nedostatku
 vzájomnej lásky.
 To, čo nazývame neporiadok,
 je len nedostatok synovskej
 úcty zo strany ministra a syna
 voči panovníkovi a otcovi.
 Pretože miluje seba
 a nie svojho otca,
 syn koná pre úžitok seba
 a v neprospech svojho otca.
 Pretože miluje seba
 a nie svojho staršieho brata,
 mladší brat koná
 v prospech seba
 a v neprospech
 svojho staršieho brata.
 Pretože miluje seba

a nie svojho cisára,
 minister koná v prospech
 seba a v neprospech
 svojho panovníka.
 A tieto prípady sú nazývané
 neporiadkom.
 Keď otec nepreukazuje
 žiadnu lásku voči synovi,
 keď starší brat nepreukazuje
 žiadnu lásku
 k mladšiemu bratovi
 a keď panovník
 nepreukazuje žiadnu lásku
 k ministrovi,
 na druhej strane,
 aj to sa nazýva neporiadkom.
 Keď otec miluje iba seba
 a nie svojho syna,
 koná v prospech seba
 a v neprospech syna.
 Keď starší brat
 miluje iba seba
 a nie svojho mladšieho brata,
 koná v prospech seba
 a na škodu
 svojho mladšieho brata.
 Keď cisár miluje iba seba
 a nie svojho ministra,
 koná v prospech seba
 a na škodu svojho ministra
 a príčinou tohto všetkého je
 nedostatok vzájomnej lásky.
 Toto platí dokonca
 aj medzi zlodejmi a lupičmi.
 Pretože miluje
 iba svoju rodinu
 a nie iné rodiny,
 zlodej kradne iným rodinám
 k prospechu svojej rodiny.
 Pretože miluje
 iba svoju vlastnú osobu
 a nie ostatných, lupič
 pácha násilie na ostatných
 na svoj prospech.
 A príčinou tohto všetkého
 je nedostatok lásky.
 Toto opäť platí
 aj pri vzájomnom nepokoji
 medzi domami ministrov
 a vzájomnými inváziami

medzi štátmi
 feudálnych pánov.
 Pretože miluje iba
 svoj vlastný dom,
 a nie domy ostatných,
 minister narušuje
 ostatné domy
 k vlastnému prospechu.
 Pretože miluje
 iba vlastnú krajinu
 a nie ostatné krajiny,
 feudálny pán útočí
 na iné krajiny
 k vlastnému prospechu.
 Tieto príklady ústia
 do chaosu vo svete.
 A keď sa pozeráme
 na príčiny toho, zistíme,
 že pochádzajú z nedostatku
 vzájomnej lásky.
 Predpokladajme,
 že všetci vo svete
 milujú všeobecne, milujú
 ostatných ako samých seba.
 Bol by tam ešte
 nejaký neúctivý jednotlivec?
 Keď každý berie ohľad na
 svojho otca, staršieho brata
 a cisára, tak ako na seba,
 voči komu môže mať
 nejaký neúctivý pocit?
 Bude tam aj tak
 nejaký neláskyplný
 jednotlivec?
 Keď každý berie ohľad
 na svojho mladšieho brata,
 syna a ministra, tak ako na
 seba, voči komu môže
 pociťovať nepriateľstvo?
 Preto tam nebude
 žiaden neúctivý pocit
 ani nepriateľstvo.
 Budú tam nejakí
 zlodeji a lupiči?
 Keď každý berie ohľad
 na iné rodiny,
 tak ako na vlastnú rodinu,
 kto bude kradnúť?
 Keď každý berie ohľad
 na iné osoby,

tak ako sám na seba,
kto bude lupiť?
Preto tam nebudú
žiadni zloději ani lupiči.
Bude nejaký
vzájomný nepokoj
medzi domami ministrov
a invázie medzi krajinami
feudálnych pánov?
Keď každý berie ohľad
na domy iných
ako na svoj vlastný,
kto bude robiť nepokoj?
Keď každý berie ohľad
na krajiny ostatných
ako na svoju vlastnú,
kto bude robiť inváziu?
Preto nebude
ani nepokoj
medzi domami ministrov
ani invázia medzi krajinami
feudálnych pánov.
Ak každý na svete
bude milovať všeobecne,
štáty na seba nebudú
navzájom útočiť,
domy nebudú navzájom
vyvolávať nepokoje,
zloději a lupiči zaniknú,
cisár a ministri,
otcovia a synovia budú
všetci milujúci a úctiví –
ak sa všetko toto príhodi,
svet bude usporiadaný.
Preto,
ako môže múdry muž,
ktorý je zodpovedný
za vládnutie krajine,
zlyhať v potláčaní nenávisti
a povzbudzovaní lásky?
Keď je teda na svete
všeobecná láska,
vo svete bude poriadok,
a keď bude vo svete
vzájomná nenávisť,
svet bude v chaose.
Preto Mozi trval na tom,
aby ľudí presvedčil,
aby milovali ostatných.
Univerzálna láska I

Mozi povedal:
Účel veľkodušného
je byť nájdený
pri presadzovaní
dobrodenia pre svet
a pri odstraňovaní pohrôm.
Aký je ale úžitok sveta
a jeho pohrôm?
Mozi povedal: vzájomné
útoky medzi krajinami,
vzájomné uzurpovanie
medzi domami,
vzájomné zraňovanie
medzi jednotlivcami;
nedostatok milosti a vernosti
medzi vládcom a poddaným,
nedostatok lásky
a synovskej úcty
medzi otcom a synom,
nedostatok harmónie
medzi starším
a mladším bratom –
toto sú hlavné
pohromy sveta.
Ale odkiaľ
tieto pohromy povstali,
zo vzájomnej lásky?
Mozi povedal:
Povstali z nedostatku
vzájomnej lásky.
V súčasnosti sa feudálni páni
naučili milovať
iba svoje vlastné krajiny
a nie krajiny iných.
Preto neváhajú
zaútočiť na iné krajiny.
Hlavy rodín sa naučili
milovať iba vlastné domy
a domy iných.
Preto neváhajú
uzurpovať si domy iných.
A jednotlivci
sa naučili milovať
iba samých seba
a nie iných.
Preto neváhajú
zraňovať iných.
Keď sa feudálni páni
nemajú navzájom radi,
na poliach bude vojna.

Keď sa páni domov
nemajú navzájom radi,
budú si uzurpovať
moc ostatných.
Keď sa jednotlivci
nemajú navzájom radi,
budú sa vzájomne zraňovať.
Keď sa panovník a poddaný
nemajú navzájom radi,
nebudú milostiví ani verní.
Keď sa otec a syn
navzájom nemajú radi,
nebudú milostiví ani verní.
Keď sa starší a mladší brat
nemajú navzájom radi,
nebudú v harmónii.
Keď nikto na svete
nemá rád nikoho iného,
prirodzene ten silný
premôže slabého,
väčšina bude
utlačovaná menšinou,
bohatí sa budú
vysmievať chudobným,
uznávaní budú
pohrdat' poníženými,
prefikani budú
klamať jednoduchých.
Preto všetky pohromy,
spory, sťažnosti
a nenávisť vo svete
povstali z nedostatku
vzájomnej lásky.
Preto dobrotivý
odmietli tento nedostatok.
Keď už tu je nesúhlas,
ako môžeme situáciu zmeniť?
Mozi povedal, že ju treba
zmeniť cestou univerzálnej
lásky a vzájomnej pomoci.
Ale aká je to cesta
univerzálnej lásky
a vzájomnej pomoci?
Mozi povedal: Je treba
brať ohľad na krajiny iných
ako na svoje vlastné,
na domy iných,
ako na svoje vlastné,
na iné osoby
ako na seba samého.

Keď sa feudálni páni
majú navzájom radi,
nebude viac žiadna vojna.
Keď sa páni domov
majú navzájom radi,
nebude viac žiadne
vzájomné uzurpovanie.
Keď sa jednotlivci budú
mať navzájom radi, nebude
viac vzájomného zraňovania.
Keď sa vládca a poddaný
budú mať navzájom radi,
budú milostiví a verní.
Keď sa otec a syn
budú mať navzájom radi,
budú láskyplní a úctiví.
Keď sa starší a mladší brat
budú mať navzájom radi,
budú v harmónii.
Keď sa všetci ľudia na svete
budú navzájom milovať,
potom silný si nebude
podmaňovať slabého,
väčšina nebude utláčať
menšinu,
bohatý sa nebude
vysmievať chudobnému,
uznávaný nebude
pohŕdať poníženým,
a prefičaný nebude
podvádzať jednoduchého.
A to všetko je vďaka
vzájomnej láske,
že pohromy, spory,
sťažnosti a nenávisť
sú zamedzené.
Preto to dobrotivý
zdôrazňuje.
Ale páni sveta
by povedali:
„Potiaľto je všetko dobré.
Je to samozrejme
veľmi dobré, keď sa láska
stane univerzálnou.
Ale je to iba ťažký
a vzdialený ideál.“
Mozi povedal: Je to
jednoducho preto,
že páni sveta
nerozoznajú,

čo je ku prospechu sveta
a nerozumejú,
čo je jeho pohromou.
Obliehať mesto,
bojovať na poliach
alebo dosiahnuť meno
za cenu smrti,
to sú veci,
čo ľudia považujú za ťažké.
Avšak keď ich nadriadený
povzbudzuje,
davy to môžu urobiť.
Okrem toho, univerzálna
láska a vzájomná pomoc
sú celkom odlišné.
Každý, kto miluje ostatných,
je milovaný ostatnými.
Každému, kto prospieva
iným, prospievajú ostatní.
Každý, kto nenávidí iných,
je ostatnými nenávidený,
každý, kto zraňuje iných,
je nimi zraňovaný.
Čo je teda ťažké
na univerzálnej láske?
To iba vládca zlyháva v tom,
aby ju včlenil
do svojho vládnutia
a bežný človek
do svojho správania.